

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ "SIS" 27 listopada

WARSZAWA. 27 listopada odbyła się konferencja prasowa kończąca V Krajowy Zjazd Delegatów NZS. Omówiono program NZS skupiający się wokół trzech zagadnień: uczelnia i środowisko akademickie (dydaktyka, działalność gospodarcza, kulturalna i socjalna), wspólnota ludzi młodych oraz wspólnota ludzi mieszkających w Europie. Z przykrością stwierdzono, że przedstawiony program nie wzbudził większego zainteresowania, został zdominowany przez sprawy organizacyjne. Odpowiadając na jedno z pytań zapowiedziano rozmowy z delegatami Krakowa, Lublina, Szczecina i Bydgoszczy, którzy opuścili salę obrad Zjazdu. Do rozłamu doszło na tle sprzeczności w kwestiach strukturalno - organizacyjnych. Lublin stworzył swój własny statut, Kraków uznaje statut z 1981 r., a pozostałe ośrodki opierają swoją działalność na znowelizowanym statucie powstałym na III i IV Zjeździe. Ponadto przedstawiono nowy skład KKK, do którego weszli przedstawiciele 9 ośrodków: Częstochowy, Wrocławia, Poznania, Gdańska, Katowic, Radomia, Warszawy, Koszalina i Szczecina. Prezydium KKK zostanie wybrane 1 grudnia. Druga tura V Krajowego Zjazdu Delegatów NZS odbędzie się za 2 tygodnie w Poznaniu.

BIELSKO BIAŁA. 25.11. Podczas II tury III Walnego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność" Regionu Podbeskidzie podjęto kilka uchwał m.in. w sprawie utworzenia podregionów: Czechowice-Dziedzice, Oświęcim, Sucha Beskidzka, Wadowice, Skoczów i Żywiec (Bielsko Biala i Kęty podlegają bezpośrednio zarządowi regionu). W innej uchwale wyrażono poparcie dla zmian następujących w Czechosłowacji. Delegaci wystosowali do władz polskich i czechosłowackich petycję, w której domagają się zaniechania budowy koksowni w Stonavie, ograniczenia emisji pyłów przez hutę w Trzyńcu i wzywają polskich robotników pracujących w Stonavie do zaprzestania pracy. Podjęto też uchwałę, w której delegaci na zjazd domagają się przekazania na cele społeczne obiektów zajmowanych przez dotychczas uprzywilejowane ugrupowania polityczne. W drugiej turze Zjazdu udział wzięły 283 osoby (tj. ok 80 procent wybranych delegatów).

LUBLIN. W pierwszej turze Zjazdu Delegatów Regionu Środkowo-Wschodniego wzięło udział 163 osoby. Kandydatami na Na stanowisko przewodniczącego regionu zgłoszono kandydatury Stanisława Węglarza, (obecnie przewodniczący RKW i członek KKW), Radosława Drwala, (pracownik naukowy Uniwersytetu M. Curie Skłodowskiej, działacz "S" od 1980 r.) i Jacka Dycia z Lubelskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Mieszaniowego. Na II turę zjazdu, która odbędzie się 9-10 grudnia, postanowiono zaprosić byłego przewodniczącego Regionu przebywającego na emigracji, Jana Bartczaka. Solidarność w Regionie Środkowo-Wschodnim liczy ok. 55 tys. członków. W latach 1980-81 było ich 330 tys.

STAŁOWA WOLA. 25-26 11 odbył się zjazd "Solidarności" regionu sandomierskiego. W regionie zarejestrowanych jest 128 komisji zakładowych, w tym 33 w fazie organizacji. Na zjeździe obecnych było 128 delegatów (na 146 wybranych) reprezentujących 95 komisji zakładowych i 5 międzyszkolnych komisji oświaty i wychowania. Solidarność w regionie Ziemia Sandomierska liczy 28,5 tys. członków. Przewodniczącym Zarządu Regionu wybrano Eugeniusza Kielka, dotychczasowego wiceprzewodniczącego Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego (starszy inspektor nadzoru w zakresie geologii inżynierskiej w Kopalni Siarki Małków. W "Solidarności" działa od strajku w "Siarkopolu" we wrześniu 1980 r. Członek prezydium

Regionalnego Komitetu Obywatelskiego "S" w Stalowej Woli). Delegaci na zjazd podjęli uchwałę popierającą proces reform w Czechosłowacji. W uchwale stwierdzono, że wydarzenia te decydują o kształcie przyszłych przyjacielskich stosunków między Polską i CSRS. Delegaci zobowiązali też Zarząd Regionu do udzielenia materialnej pomocy przyjaciołom z Czechosłowacji.

SZCZECIN. 25.11.89 r. Na 2. Walnym Zjeździe Delegatów Regionu Pomorza Zachodniego wybrano Zarząd Regionu w liczbie 50 osób. Następnym jest do obsadzenia w terminie późniejszym. Wybrano także prezydium ZR NSZZ "S" w składzie: przewodniczący - Edward Radziejewicz (etat), zastępca - Longin Komolowski (etat), sekretarz Jacek Sauk (etat), członkowie prezydium - Bogdan Leśniewski (etat), Jan Tarnowski, Zdzisław Rygiel, Marek Słomski, Andrzej Kropopek, Stanisław Możejko.

RADOM. W sobotę odbyły się regionalne wybory w NSZZ RI "s" Ziemia Radomska. Przewodniczącym związku został Witold Rak z Grójca.

WROCLAW. Prezydium Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność" Dolny Śląsk, w liście do ambasady Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej domaga się wyjaśnienia miejsca pobytu dwu obywateli polskich - Grzegorza Kmity i Roberta Prusa - którzy nie dali znaku życia od 18. 11. Przekroczyli wówczas nielegalnie granice CSRS i zostali zatrzymani przez służbę graniczną CSRS.

ŁÓDŹ. Jako jeden z pierwszych komitetów obywatelskich w poszczególnych dzielnicach Łodzi ukonstytuował się KO "Solidarność" w Śródmieściu. Ma on charakter otwarty dla wszystkich chętnych. Od czasu zebrania założycielskiego przyjmowanie nowych członków odbywa się drogą głosowania, zwykłą większością głosów. Podczas zebrania założycielskiego wybrano pięcioosobowe prezydium komitetu. Przewodniczącym został Romuald Bosakowski. Komitet zapowiada podejmowanie działań na rzecz rozwoju dzielnicy, a jednym z jego najważniejszych celów będzie udział w wyborach do samorządów mieszkańców. Tymczasowy punkt konsultacyjny KO "S" Łódź-Śródmieście mieści się w siedzibie RKO NSZZ "Solidarność" przy ul. Buczka 18, 3. piętro, pokój 307, tel: 787378.

OPOLE. 24. listopada rozpoczęło głodówkę 11 pracowników Spółdzielni Inwalidów "Perspektywa", po 5-miesięcznym oczekiwaniu na odpowiedź zarządu spółdzielni dotyczącą poniżającego i pogardliwego traktowania inwalidów i innych pracowników spółdzielni przez prezesa zarządu oraz kierowniczkę i personel wydziału rajstop. Protestujący domagali się m. in. zwolnienia wszystkich pracowników zarządu, zmian statutu i restrukturyzacji spółdzielni, podwyżki płac, przywrócenia jawności, samorządności i demokracji w spółdzielni. 26. 11 po rezygnacji prezesa spółdzielni, strajkujący postanowili zawiesić protest do dnia następnego tj. do czasu zebrania się rady nadzorczej w celu przyjęcia rezygnacji prezesa i powołania zarządu komisarycznego. Warunkiem zakończenia strajku jest przyjęcie przez radę nadzorczą pozostałych postulatów do realizacji.

RADOM. 24 listopada, po 11 godzinach strajku pracownicy dwóch zakładów radomskiej Centrali Materiałów Budowlanych osiągnęli porozumienie z kierownictwem. Kierownictwa zakładów cofnęły wcześniejsze wypowiedzenia i podniosły stawki osobistego zaszeregowania o 100 zł na godzinę, oraz zobowiązały się do dalszego podniesienia stawek po 1. stycznia 1989 r. (najpóźniej do 25 stycznia 1990 r.). Robotnicy z kolei podjęli się odpracowania

"strajkowej" dniówki w sobotę.

RADOM. Związek Branżowy w Radomskich Zakładach Przemysłu mięsnego poparł wniosek "Solidarności" o odwołanie ze stanowiska dyrektora naczelnego, J. Dasiewicza. Wniosek ten zgłosiła "S" w ubiegłym tygodniu.

RADOM. Komisja zakładowa "S" przy MPK Radom zaprotestowała przeciwko planom podwyżek cen biletów komunikacji miejskiej, które mają wejść w życie od 1.12.1989 r. Zażądała też ukarania osób odpowiedzialnych za fatalny stan radomskich ulic w dn. 23 listopada, kiedy to na skutek ślizgawicy rozbitych zostało 7 autobusów MPK. W oświadczeniu czytamy także, że komunikacja radomska ma najniższe dotacje, a kierowcy zarabiają o 30 proc. mniej niż urzędnicy w urzędach Wojewódzkim i Miejskim.

PIONKI. Terenowa Komisja Koordynacyjna "S" w Pionkach skierowała pismo do NIK z prośbą o dokonanie kompleksowej kontroli działalności zarządu i rady nadzorczej pionkowskiej spółdzielni mieszkaniowej, w związku z podejrzeniami o nadużycia i marnotrawstwo. Drugie pismo skierowano do Prokuratury Rejonowej w Kozienicach w sprawie podejrzeń o nadużycia kierowanych pod adresem wiceprezesa PSS "Społem" w Pionkach.

PIONKI. Komisja zakładowa "S" w "Chemomontażu" jako druga w województwie radomskim (pierwsza - w Zakładach Tytoniowych) zażądała opuszczenia terenu zakładu przez PZPR, do 30 listopada 1989 r.

CHLEWISKA k/SZYDŁOWCA. Komisja zakładowa "S" w zakładach "Rozmet" postanowiła przekazać ze składek związkowych sumę 100 tys. zł na konto "SOS", z przeznaczeniem na dom pomocy społecznej "Caritasu" w Łakach k/Rzeszowa. Podjęła też decyzję o założeniu biblioteki związkowej z książkami "drugiego obiegu". Stan liczebny związku: 180 osób na 400 zatrudnionych.

RADOM. Pracownicy działu pakowalni Zakładów Tytoniowych w Radomiu przekazali z inicjatywy "S" 350 tys. zł na fundusz inicjatyw gospodarczych rządu T. Mazowieckiego. 4 innych pracowników zakładów, członków "S", przeznaczyło na ten sam fundusz zarobek uzyskany za pracę w wolną sobotę (ok. 100 tys. zł).

SZCZECIN. W dniach 13-23.11. pracownicy WPKM prowadzili zbiórke pieniędzy z przeznaczeniem fundusz popierania inicjatyw gospodarczych i społecznych premiera T. Mazowieckiego. Zebrano 4425 tys. zł. 27.11. w ramach tej samej akcji pracownicy WPKM oddali 8,8 l krwi.

PIONKI. Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarnosc" w ZTS "Pronit" prowadzi zbiórke pieniędzy na fundusz wspierania inicjatyw społecznych i gospodarczych rządu T. Mazowieckiego. Dyrekcja "pronitu" idąc za przykładem zakładowej "S" przekazała na ten cel kwotę 3 mln zł, ale z funduszu zakładu.

WSCHODNIOEUROPEJSKA AGENCJA INFORMACYJNA.

WĘGRY

BUDAPESZT. Wg. oficjalnych danych w niedzielnym referendum udział wzięło ponad 58 procent uprawnionych. 27. 11 na konferencji prasowej zorganizowanej przez koalicję czterech partii: Związek Wolnych Demokratów, Związek Młodych Demokratów, Niezależną Partię Drobnych

się drogą głosowania, zwykłą większością głosów. Podczas zebrania założycielskiego wybrano pięcioosobowe prezydium komitetu. Przewodniczącym został Romuald Bosakowski. Komitet zapowiada podejmowanie działań na rzecz rozwoju dzielnicy, a jednym z jego najważniejszych celów będzie udział w wyborach do samorządów mieszkańców. Tymczasowy punkt konsultacyjny KO "S" Łódź-Śródmieście mieści się w siedzibie RKO NSZZ "Solidarność" przy ul. Buczka 18, 3. piętro, pokój 307, tel: 787378.

OPOLE. 24. listopada rozpoczęło głodówkę 11 pracowników Spółdzielni Inwalidów "Perspektywa", po 5-miesięcznym oczekiwaniu na odpowiedź zarządu spółdzielni dotyczącą poniżającego i pogardliwego traktowania inwalidów i innych pracowników spółdzielni przez prezesa zarządu oraz kierowniczkę i personel wydziału rajstop. Protestujący domagali się m. in. zwolnienia wszystkich pracowników zarządu, zmian statutu i restrukturyzacji spółdzielni, podwyżki płac, przywrócenia jawności, samorządności i demokracji w spółdzielni. 26. 11 po rezygnacji prezesa spółdzielni, strajkujący postanowili zawiesić protest do dnia następnego tj. do czasu zebrania się rady nadzorczej w celu przyjęcia rezygnacji prezesa i powołania zarządu komisarycznego. Warunkiem zakończenia strajku jest przyjęcie przez radę nadzorcza pozostałych postulatów do realizacji.

RADOM. 24 listopada, po 11 godzinach strajku pracownicy dwóch zakładów radomskiej Centrali Materiałów Budowlanych osiągnęli porozumienie z kierownictwem. Kierownictwa zakładów cofnęły wcześniejsze wypowiedzenia i podniosły stawki osobistego zaszeregowania o 100 zł na godzinę, oraz zobowiązały się do dalszego podniesienia stawek po 1. stycznia 1989 r. (najpóźniej do 25 stycznia 1990 r.). Robotnicy z kolei podjęli się odpracowania "strajkowej" dniówki w sobotę.

RADOM. Związek Branżowy w Radomskich Zakładach Przemysłu mięsnego poparł wniosek "Solidarności" o odwołanie ze stanowiska dyrektora naczelnego, J. Dasiewicza. Wniosek ten zgłosiła "S" w ubiegłym tygodniu.

RADOM. Komisja zakładowa "S" przy MPK Radom zaprotestowała przeciwko planom podwyżek cen biletów komunikacji miejskiej, które mają wejść w życie od 1.12.1989 r. Zażądała też ukarania osób odpowiedzialnych za fatalny stan radomskich ulic w dn. 23 listopada, kiedy to na skutek ślizgawicy rozbitych zostało 7 autobusów MPK. W oświadczeniu czytamy także, że komunikacja radomska ma najniższe dotacje, a kierowcy zarabiają o 30 proc. mniej niż urzędnicy w urzędach Wojewódzkim i Miejskim.

PIONKI. Terenowa Komisja Koordynacyjna "S" w Pionkach skierowała pismo do NIK z prośbą o dokonanie kompleksowej kontroli działalności zarządu i rady nadzorczej pionkowskiej spółdzielni mieszkaniowej, w związku z podejrzeniami o nadużycia i marnotrawstwo. Drugie pismo skierowano do Prokuratury Rejonowej w Koźienicach w sprawie podejrzeń o nadużycia kierowanych pod adresem wiceprezesa PSS "Spolem" w Pionkach.

PIONKI. Komisja zakładowa "S" w "Chemomontażu" jako druga w województwie radomskim (pierwsza - w Zakładach Tytoniowych) zażądała opuszczenia terenu zakładu przez PZPR, do 30 listopada 1989 r.

CHLEWISKA k/SZYDŁOWCA. Komisja zakładowa "S" w zakładach "Rozmet" postanowiła przekazać ze składek związkowych sumę 100 tys. zł na

konto "SOS", z przeznaczeniem na dom pomocy społecznej "Caritasu" w Łakach k/Rzeszowa. Podjęła też decyzję o założeniu biblioteki związkowej z książkami "drugiego obiegu". Stan liczebny związku: 180 osób na 400 zatrudnionych.

RADOM. Pracownicy działu pakowalni Zakładów Tytoniowych w Radomiu przekazali z inicjatywy "S" 350 tys. zł na fundusz inicjatyw gospodarczych rządu T. Mazowieckiego. 4 innych pracowników zakładów, członków "S", przeznaczyło na ten sam fundusz zarobek uzyskany za pracę w wolną sobotę (ok. 100 tys. zł).

SZCZECIN. W dniach 13-23.11. pracownicy WPKM prowadzili zbiórki pieniędzy z przeznaczeniem fundusz popierania inicjatyw gospodarczych i społecznych premiera T. Mazowieckiego. Zebrano 4425 tys. zł. 27.11. w ramach tej samej akcji pracownicy WPKM oddali 8,8 l krwi.

PIONKI. Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarnosc" w ZTS "Pronit" prowadzi zbiórki pieniędzy na fundusz wspierania inicjatyw społecznych i gospodarczych rządu T. Mazowieckiego. Dyrekcja "pronitu" idąc za przykładem zakładowej "S" przekazała na ten cel kwotę 3 mln zł, ale z funduszu zakładu.

WSCHODNIOEUROPEJSKA AGENCJA INFORMACYJNA.

WĘGRY

BUDAPESZT. Wg. oficjalnych danych w niedzielnym referendum udział wzięło ponad 58 procent uprawnionych. 27. 11 na konferencji prasowej zorganizowanej przez koalicję czterech partii: Związek Wolnych Demokratów, Związek Młodych Demokratów, Niezależną Partię Drobnych Posiadaczy i Węgierską Partię Socjaldemokratyczną, powiedziano, że aktywność społeczeństwa sama w sobie jest zwycięstwem opozycji. Natomiast fakt, że dopiero jutro zostaną ogłoszone oficjalne wyniki, uznano za naruszenie ustawy wyborczej, która zobowiązuje Krajowy Komitet Wyborczy do uczynienia tego w 24 godziny od zakończenia głosowania. Przedstawiciel ZWD zwrócił uwagę, że bardzo mała różnica (wg. nieoficjalnych danych podanych przez ZWD) między pozytywnymi i negatywnymi odpowiedziami na pierwsze pytanie (Czy wybory prezydenta mają się odbyć dopiero po wyborze nowego parlamentu?) wskazuje, iż parlament powinien zmienić zasady wyboru prezydenta, tak aby społeczeństwo samo dokonywało wyboru głowy państwa. Przedstawiciel socjaldemokratów wyraził nadzieję na dalszą współpracę koalicji prowadzącą do kolejnych zwycięstw.

CZECHOSŁOWACJA.

W nocy 26/27 listopada odbywało się nadzwyczajne posiedzenie Prezydium i Sekretariatu KC KPCz. Podjęto decyzję o zwołaniu w dniu 28 stycznia 1990 nadzwyczajnego zjazdu KPCz, na którym zostanie przyjęty plan działania mający na celu przebudowę i dalszy rozwój demokracji i socjalizmu. Podczas posiedzenia zostali wybrani nowi członkowie KC KPCz. Przeprowadzone dalsze zmiany kadrowe w Prezydium i Sekretariacie KC KPCz - odeszli m.in. Josef Monar, Miroslav Stepan, Miroslav Zavadil, Jan Foytik - najbardziej konserwatywni politycy związani bezpośrednio z interwencją w 1968. Miroslav Zavadil został odwołany z funkcji przewodniczącego Rewolucyjnego Ruchu Związkowego (tamtejsze związki zawodowe). Na wczorajszym posiedzeniu czeskosłowackiej partii ludowej z zajmowanych funkcji ustąpili wszyscy członkowie Prezydium. Stwierdzono, że kierownictwo partii popełniło wiele błędów i straciło kontakt ze społeczeństwem.

26.11. o godz. 11 odbyło się spotkanie przedstawicieli Frontu Narodowego, rządu na czele z premierem Adamcem i Forum Obywatelskiego na czele z Vaclavem Havellem. Spotkania tego nie można jeszcze uznać za prawdziwy dialog, jest to wstęp do dalszych rozmów, z których pierwsza odbędzie się 28.11. o godz. 11. Podczas spotkania premier Adamiec obiecał, że zajmie się kwestią więźniów politycznych przebywających jeszcze w więzieniu, wyraził też niepokój, że poniedziałkowy strajk może dezorganizować czzechosłowacką gospodarkę. Przedstawiciele Forum Obywatelskiego podkreślili, że strajk nie ma wyrzucić ekonomicznej presji na rząd, a tylko zmanifestować pragnienie zmian. Według prof. Klausa - ekonomisty z Forum Obywatelskiego - czzechosłowacka gospodarka jest w stosunku do dobrej sytuacji. Wprowadzenie reformy miałooby szanse powodzenia przy ewentualnej pomocy Zachodu. Chodziłoby jednak o udzieleniu kredytu, a nie takiej formie pomocy, z jakiej korzystają Polska i Węgry. 28.11. po spotkaniu z premierem Adamcem Krajowy Koordynacyjny Komitet Strajkowy Studentów ma zdecydować o ewentualnym kontynuowaniu strajku studentów.

26.11. Forum Obywatelskie ogłosiło swój program, na wstępie którego stwierdzono, że obecny system w żadnym wypadku nie może być kontynuowany. W związku z tym Forum Obywatelskie proponuje przeprowadzenie zmian, które miałyby się urzeczywistnić w 7 dziedzinach tj. - prawa, systemu politycznego, polityki zagranicznej, gospodarki narodowej, sprawiedliwości społecznej, środowiska naturalnego i kultury.

26.11. prokurator generalny oznajmił, że interwencja sił porządkowych w piątek 17.11. była nieadekwatna do zaistniałej sytuacji. W 20 przypadkach doszło do naruszenia prawa, w związku z tym sprawa zostanie skierowana do prokuratury wojskowej.

27.11. o godz. 12 syreny fabryczne, dzwony kościelne i klaksony samochodów oznajmiły początek strajku generalnego. Na większości budynków zawieszono flagi narodowe. Plac Vaclava zapełnił się setkami tysięcy ludzi, którzy w ten sposób manifestowali swoje poparcie dla strajku. Strajkowało wiele zakładów pracy, urzędów, instytucji i sklepów w Czechach, Słowacji i na Morawie. W wielu przypadkach ogłoszenie strajku nie oznaczało przerwania pracy. Wydaje się, że komuniści zmienili taktykę, bowiem w wielu zakładach pracy podstawowe organizacje parytyjne i związki zawodowe poparły strajk. W ten sposób próbowano zmienić charakter protestu, który miałby się stać poparciem dla przebudowy w ramach systemu socjalistycznego. W związku z tym pojawiły się plakaty, że strajk odbywa się na wezwanie Forum Obywatelskiego, a nie KPCz. Na godz. 16 przewidziany jest ponowny wiec na pl. Vaclava.

BRNO. 26 listopada mieszkańcy miasta utworzyli żywy łańcuch, ciągnący się od centrum miasta do więzienia, w którym od 11. X. 88 przetrzymywany był więzień sumienia Petr Cibulka. Wokół więzienia zgromadziło się ok. 5 tys. osób skandujących hasła wzywające do uwolnienia Cibulki. O godz. 16. 30 Cibulka został zwolniony i wygłosił przemówienie do zgromadzonych.

ZSRR

TASZKIEN, 20.11. Członek centralnej rady Narodowego Ruchu Tatarów Krymskich Simonet Kadyron został postawiony w stan oskarżenia z art. 191 KK Uzbeckiej SRR, z powodu uczestnictwa 1 października w wiecu protestacyjnym przeciwko rozbiciu przez milicję i wojsko tatarskich miasteczek namiotowych utworzonych na Krymie. Po rozproszeniu wiecu.

3 października Kadyron ogłosił głodówkę przed tatarskim hotelem Uzbekistan. Zdaniem śledczego dodatkowa okolicznością obciążającą działacza jest karalność "za rozpowszechnianie fałszywych pogłosek dyskredytujących ustroj ZSRR" oraz "demonstrowanie na oczach zagranicznych gości". Oskarżenie jest bezpodstawne, ponieważ inkryminowany artykuł dawno już wykreślono z KK ZSRR. O bezprawnych działaniach wobec obrońców Tatarów Krymskich powiadomieni zostali zarówno Gorbaczow, jak też minister Czazow, prokurator generalny Suchariew i inne instancje, niestety bez jakiegokolwiek odpowiedzi ani skutku. Tak więc rozstrzygnięcie kwestii Tatarów Krymskich pojmowane jest przez władze jako pretekst do represjonowania aktywistów ruchów narodowych.

CCHINWALI, 26.11. Mieszkańcy miasta zostali sprowokowani do starć z ok. 25000 aktywistów gruzińskich przybyłych tu w celu zorganizowania wiecu. 25 listopada doszło do pierwszych incydentów. Rannych zarówno Gruzinów, jak i Osetyńców (według ostatnich doniesień jest ich 16) hospitalizowano. Pracownicy MSW narodowości osetyńskiej uzbrajają miejscową ludność. Obserwuje się coraz większe napięcie. 26 listopada ponad 400 Osetyńców, zwolenników Frontu Ludowego "Adamon Nychauz", przyjechało z Tbilisi do Cchinwali na negocjacje z przywódcami Frontu Ludowego Osetii Południowej.

WORKUTA, 26.11 W siedzibie Komitetu Strajkowego kopalni "Wargaszorska" aresztowano korespondenta niezależnego pisma "Panorama", Ilję Kudriawcewa.

MOSKWA, 26.11. Na głównym placu w Łużnikach odbył się wiec związku obrońców żołnierzy i ich rodzin "Tarcza". Podnoszono problem profesjonalizacji armii oraz ciężkich warunków, w jakich pełnią służbę poborowi. Głos zabierali m.in delegaci z republik bałtyckich np. przedstawicielka Komitetu Matek z Litwy omawiała ostatnie wypadki samobójstw młodych ludzi w Armii Radzieckiej.

CHARKÓW, 26.11 Członkowie miejscowej organizacji Konfederacji Anarcho-syndykalistów spotkali się z aresztowanym 23 listopada i głodującym od tego dnia anarchistą Jewgeniem Sołowiowem. Sąd skazał go na 15 dni aresztu.

LWÓW. W centrum miasta odbyło się nabożeństwo i wspólna modlitwa wiernych Ukraińskiego Kościoła Katolickiego w intencji pomyślnych rozmów Jana Pawła II z Gorbaczowem w sprawie legalizacji tego kościoła. Przewodniczący Komitetu Obrony UKK, Iwan Hel, odczytał petycję skierowaną do Papieża, Gorbaczowa i Busha, w której podkreśla się prawo greko-katolików do własnego obrządku. Uroczysta liturgia odprawiała 31 księży, po jej zakończeniu odbył się pochód do katedry św. Jura, gdzie kontynuowano modły.

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA. Deklaracja Czechosłowackiego Forum Obywatelskiego. 27.11.89.

1. Forum Obywatelskie jest spontanicznie wyłonionym ruchem społecznym, który tworzy się w poszukiwaniu dróg przezwyciężenia kryzysu. Każdy, kto odrzuca dalsze istnienie systemu politycznego, w którym kierowniczą rolę sprawuje jedna partia polityczna, każdy, kto identyfikuje się z zasadami programowymi Forum Obywatelskiego (z dn.27.11.89), nie może być z tego ruchu wykluczony. Forum Obywatelskie uważa za swój główny cel ostateczne otwarcie naszego społeczeństwa na rozwój politycznego pluralizmu i doprowadzenie do wolnych wyborów. 2. Fora Obywatelskie tworzą się obecnie w całym kraju. Ruch ten nie jest i nie może być organizowany z jednego miejsca i dlatego przybiera on różne formy. Nie ma on struktury hierarchicznej, profesjonalnego aparatu, ani wsparcia technicznego. Pragniemy tworzyć wzajemne powiązania między powstającymi lokalnymi centrami i głównym Forum Obywatelskim. Nie jesteśmy politycznymi profesjonalistami, pracujemy w nieustannym pośpiechu i dlatego nie zawsze byliśmy zdolni do szybkiej reakcji na tysiące inicjatyw i zadań społeczeństwa czechosłowackiego. W obecnej sytuacji politycznej Koordynacyjne Centrum Forum Obywatelskiego będzie (...) tworzyć i podtrzymywać ciągłość kontaktów pomiędzy różnymi centrami, aby były one zdolne do szybkiego i efektywnego podejmowania wspólnej akcji. Zapewniamy, że obecnie wszystkie sugestie będą wysłuchane i przedyskutowane. Uważamy, że byłoby dobrze, aby odbyło się spotkanie reprezentantów wszystkich Forów Obywatelskich przed Nadzwyczajnym Zjazdem Czechosłowackiej Partii Komunistycznej. 3. Centrum Koordynacyjne Forum Obywatelskiego stwierdza, że 27.11.89 akcje strajkowe w całym kraju zostały zakończone. Uznaliśmy, że początkowe żądania sformułowane przez Forum Obywatelskie zostały osiągnięte lub są realizowane. Centrum Koordynacyjne Forum Obywatelskiego zajmie się ich ostateczną realizacją. Potrzebujemy jednak waszego poparcia w formie gotowości strajkowej. Tak jak jesteśmy zdolni do zakończenia strajku dziś, tak będziemy gotowi do ponownego wezwania do strajku. Dlatego wzywamy, aby poszczególne komitety strajkowe przekształcały się w lokalne Fora Obywatelskie. 4. Rozpoczęliśmy negocjacje z premierem rządu federalnego, którego uznajemy za aktualnego reprezentanta sił rządzących. Ciągłe ważną deklaracją programową rządu i jego członków nie jest jednak już adekwatna do bieżącej sytuacji politycznej w kraju. Jutro zapytamy premiera, czy gotów jest uznać przygotowane żądania Forum Obywatelskiego i czy zamierza zasadniczo zmienić program rządu i jego skład. Jeżeli uzyskamy pozytywną odpowiedź, będziemy prowadzić negocjacje, przedstawiając nasze żądania i sugestie. Odpowiedź premiera zdecyduje o naszych dalszych działaniach. Jeżeli premier nie zaakceptuje naszych żądań, będziemy domagać się rezygnacji rządu; sądzimy, że prezydent Republiki realistycznie oceni sytuację i powoła innego kandydata, który zostałby zaakceptowany przez społeczeństwo Czechosłowacji i chciałby negocjować z reprezentatami Forum Obywatelskiego. Uznajemy za obowiązującą wolę premiera przeprowadzenia wolnych wyborów. Praga, Czechosłowacja, 27.11.89.
Za Forum Obywatelskie podpisał Vaclav Klaus.

PRAGA. 27.11 minister kultury CSSR zdecydował o udostępnieniu wszystkich zakazanych do tej pory publikacji.

PRAGA. Na 29.11. przewidziane jest posiedzenie obu izb Zgromadzenia Narodowego. Będzie na nim rozpatrywana obecna sytuacja polityczna.

PRAGA. Nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora generalnego czechosłowackiej telewizji. Nowym dyrektorem jest były rzecznik prasowy rządu - Pavel.

PRAGA. Wg. Forum Obywatelskiego, wczorajszy strajk przyniósł duży sukces, ponieważ przystąpiły do niego największe zakłady przemysłowe. Forum zapowiada organizowanie centrów koordynacyjnych w całym kraju. Planuje się spotkanie przedstawicieli centrów jeszcze przed zjazdem partii. W związku z częściową realizacją postulatów, Forum zachowuje gotowość strajkową. Forum apeluje o przekształcanie komitetów strajkowych w centra koordynacyjne Forum Obywatelskiego.

Forum Obywatelskie jest popierane przez przedstawicieli procesu odnowy w Czechosłowackiej Partii Ludowej, mających przewagę w partii.

PRAGA. 27.11. przedstawiciele Forum spotkali się z delegacją Włoskiej Partii Komunistycznej, która popiera działania Forum. Vaclav Havel powiedział, iż świadczy to, że Forum nie ma charakteru antykomunistycznego.

PRAGA. 27.11. wypuszczono z więzienia Petra Cibulkę. W więzieniach pozostaje jeszcze 15 więźniów politycznych.

PRAGA. 27.11. Vaclav Havel odebrał nagrodę niemieckich księgarzy, przyznana mu w październiku br.

PRAGA. 27.11 Prezydium KC KPCz poparło wszystkie konstruktywne postulaty i poleciło przedłożyć je odpowiednim organom w celu sukcesywnego rozwiązywania.

PRAGA. 28.11. odbyło się spotkanie premiera Adamca z Forum Obywatelskim. Premier obiecał, że do 3.12. wystąpi do prezydenta Husaka z postulatem powołania nowego rządu szerokiej koalicji złożonego ze specjalistów. Obiecał także, że przedłoży zgromadzeniu narodowemu projekt usunięcia z konstytucji zapisu o kierowniczej roli partii, fragmentu o zamkniętym charakterze Frontu Narodowego i kierowniczej roli partii we Froncie Narodowym, oraz fragmentu o wychowaniu młodzieży w duchu marksizmu-leninizmu. Forum Obywatelskie obiecało wezwać studentów i aktorów do przerywania strajku i zachowania gotowości strajkowej.